

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yaradılması həm tarixə, eyni zamanda, gələcəyə əsaslanır

Dövlət başçısı İlham Əliyev Kəlbəcər şəhərində Dövlət bayrağının ucaldılması mərasimində bir daha bildirmişdir ki, indiki mərhələdə əsas vəzifəmiz müharibənin nəticələrini möhkəmləndirmək, azad edilmiş torpaqlarda möhkəmlənməkdir.

Dövlət başçısı İlham Əliyev Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri çərçivəsində Kəlbəcər şəhərində Dövlət bayrağının ucaldılması mərasimində 30 illik işğal dövründə Ermənistanın və ona havadarlıq edən dövlətlərin münafiqsinin həlli prosesinin istiqamətində göstərdikləri cəhdərdən, 44 günlük Vətən müharibəsinin bu reallıqlara işıq salmasından, Azərbaycanın tarixi Qələbəsinin qarşısındakı dövr üçün perspektivlərindən geniş bəhs edərək bildirmişdir ki, indiki mərhələdə bizim əsas vəzifəmiz müharibənin nəticələrini möhkəmləndirmək, azad edilmiş torpaqlarda möhkəmlənmək, Azərbaycan-Ermənistan sərhədində bundan sonra da mövqələrimizi gücləndirməkdir. Yenidənqurma, bərpa işlərinə artıq start verilib. Bu da əsas vəzifələrdən biridir. Keçmiş məcburi köçkünləri azad edilmiş torpaqlara tədricən qaytarmaq da gündəlikdə duran məsələdir: "Mən artıq bildirmişəm, Zəngilan rayonunda bir neçə aydan sonra artıq birinci qrup keçmiş köçkünlər yerləşəcək. Eyni zamanda, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli və Xocavənd rayonlarında da pilot kəndlər seçildi. Artıq işlər gedir ki, o kəndlərin bərpasına start verək və vətəndaşları oraya qaytaraq. Ağdam şəhərinin baş planı təsdiqləndi, digər şəhərlərin baş planının təsdiqlənməsi yaxın aylarda nəzərdə tutulur."

lən sosial-iqtisadi islahatların keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoymasının təsdiqidir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizin malik olduğu potensial imkanlardan ölkəmizin hərtərəfli inkişafı üçün səmərəli istifadə, ən əsası son illərdə rayonlar üzrə ixtisaslaşmanın aparılmasına uyğun olaraq həyata keçiriləcək bölgü günümüzün əsas tələbləri sırasındadır. Azərbaycanın 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində əldə etdiyi Zəfərdən sonra formalaşmış yeni şəraitə,

ilə "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" in təsdiq edilməsi də yeni strateji dövrdə qarşımızda dayanan məqsədlərə nail olmaq, bunun üçün uyğun siyasət və islahatlar çərçivəsini formalaşdırmaq məqsədi daşıyır. Sənəddə də qeyd olunduğu kimi, son 17 ildə artan iqtisadi gücümüz Azərbaycana Cənubi Qafqazın və ətraf regionların iqtisadiyyatlarını dəyişdirməyə qadir böyük layihələrin təşəbbüs-karı olmaq imkanı vermişdir. Bütün bunlar Azərbaycanın regionda iqtisadi rolunu yüksəltmiş, xarici təsirlərə davamlı olmasına və müstəqil dövlət kimi suverenliyinin bərpasına möhkəm zəmin yaratmışdır. Bu nailiyyətlər torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyünün təmini uzunmüddətli dövrdə Azərbaycanın daha keyfiyyətli inkişaf mərhələsinə keçməsinə, sürətlə inkişaf edən, yüksək rifah malik lider dövlət olmasına möhkəm əsaslar yaratmışdır. Azərbaycan postmüharibə dövründə keyfiyyətə yeni olan və 2021-2030-cu illəri əhatə edən strateji mərhələyə daxil olur. Bir sözlə, qlobal iqtisadi reallıqlar, eləcə də yeni inkişaf mərhələsində qarşıya qoyulmuş məqsədlər ölkənin uzunmüddətli inkişaf vektorunun, əsas sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətlərinin və buna uyğun milli prioritetlərin müəyyən olunmasını tələb edir.

yaradılan yeni reallıqlara uyğun olaraq yeni tələblər ortaya çıxır ki, bu da öz növbəsində iqtisadi rayonlara həmin reallıqlar və potensiala uyğun yanaşmanın həyata keçirilməsini, yeni təsnifatın yaradılmasını ən uğurlu addım kimi şərtləndirir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin bu Fərmanı həm 10 noyabr 2020-ci il tarixli Bəyanatın, həm də 11 yanvar 2021-ci il tarixli üçtərəfli razılaşmanın mahiyyətinə uyğundur.

Cənab İlham Əliyevin qeyd olunan nitqində də vurğuladığı kimi, hazırda qarşıda dayanan ən ümdə məsələ Qələbənin nəticələrinin əbədiləşdirilməsi üçün doğma torpaqlarından köçkün düşən insanların öz yerlərinə qayıdışını təmin etmək, həmin ərazilərin ölkənin iqtisadi sistemində inteqrasiyasını təşkil etməkdən ibarətdir. Odur ki, işğaldan azad edilmiş rayonların iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsünə yenidən baxılması günün tələbləri sırasındadır. Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, işğaldan azad edilən ərazilərimiz sənaye, turizm, aqrar sektorda böyük potensiala malikdir.

2021-ci il Azərbaycanın həyatında quruculuq və bərpa dövrü kimi xarakterizə olunacaq. Artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yeni idarəetmə institutunun yaradılması ilə bağlı addımlar atılıb. Yeni dövrün reallıqlarına uyğun inkişaf strategiyasının qəbuluna və icrasına böyük ehtiyac var. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 2 fevral 2021-ci il tarixli Sərəncamı

istifadə etməklə onların bərabər inkişafının təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulan bütün işlərin vahid proqram əsasında aparılmasının məqsədmüvafiqliyi əraziləri işğaldan azad edilmiş rayonların iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsünə yenidən baxılmasını şərtləndirdi".

Iqtisadi rayonların yeni təsnifatına yeni adda, yəni Qarabağ və eləcə də Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının adlandırılması daxil edilməsi xüsusi vurğulanan və özündə həm iqtisadi, həm də siyasi məqamları ehtiva edən addım kimi

səmərəli istifadə edilməsinə, işlərin vahid proqram əsasında aparılmasına əhəmiyyətli töhfələr verəcək.

Dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən iqtisadi rayonların yeni bölgüsünün təsdiqlənməsi, Azərbaycan torpaqlarının tarixi adlarının bərpası bir sıra ciddi siyasi mesajların verilməsi baxımından da xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Atılan bu kimi addımlar "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" şüarının növbəti rəsmi ifadəsi hesab edilə bilər. İqtisadi rayonların

dəyərləndirilməkdədir. Qeyd edək ki, bu addım Ermənistan və ona havadarlıq edən dairələr tərəfindən də böyük qısqanclıq hissi ilə qarşılandı. Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun yaradılması özü də tarixi ədalətin bərpasıdır. Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarının Zəngəzur dağ silsiləsi ilə əhatə olunması, Laçın və Kəlbəcərdən Naxçıvana qədər böyük bir ərazini tutan Zəngəzur yaylasının şərq hissəsində yerləşməsi, eyni coğrafi məkanda olması,

yeni bölgüsü ermənilərin "status" məsələsini birdəfəlik dəfn etdi. Cənab İlham Əliyev istər Vətən müharibəsi dövründə xalqa müraciətlərində, xarici mətbuata çoxsaylı müsahibələrində, istərsə də postmünaqişə dövründə çıxışlarında, yerli və xarici KİV-lərə müsahibələrində status məsələsinə birdəfəlik son qoymuşdur. "Onu da bildirməliyəm ki, hər dəfə münaqişə ilə bağlı mən hansısa məsələyə toxunanda həmişə deyirdim Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qara-

1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində, yeni tarixən birlikdə olması həmin rayonların eyni iqtisadi zonada birləşməsinə əsaslandırır ki, bu, məhz tarixi ədalətin bərpası olduğunu təsdiqləyir. Qarabağ iqtisadi rayonuna Xankəndi şəhəri, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocalı, Xocavənd, Şuşa və Tərtər rayonları daxil edilib. Bir sözlə, iqtisadi rayonların yeni bölgüsü Böyük Qayıdışın bariz nümunələrindəndir. Bu mühüm sənəd, həmçinin özündə dövlətimizin bu istiqamətdə gələcək fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı məqamları da əks etdirir. Ölkə Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiqlənən "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" in ardınca "Azərbaycan Respublikasında iqtisadi rayonların yeni bölgüsü haqqında" Fərmanın imzalanması işğaldan azad edilmiş ərazilərin zəngin iqtisadi potensialından, təbii sərvətlərindən və geniş turizm imkanlarından

bağ. Heç vaxt Ermənistan-Azərbaycan demədən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sözünü işlətməmişəm. Bunun da səbəbi var, elə-belə deyil. Müharibə başa çatandan, münaqişə öz həllini tapandan sonra, əlbəttə, Dağlıq Qarabağdan danışmaq yersizdir. Ona görə mən demişəm ki, Azərbaycanda belə bir ərazi vahidi yoxdur. Əgər bu söz kiminsə xoşuna gəlsə, mən etiraz etməyərəm, getsinlər öz ölkələrində Dağlıq Qarabağ adlı bir vilayət yaratsınlar, yaxud da ki, bir rayon adlandırsınlar, ya cümhuriyyət yaratsınlar, onların işidir. Yəni, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı inzibati ərazi yoxdur" söyləyən dövlət başçısı bildirir ki, mən müharibə başa çatandan sonra noyabrın 10-da statusun yerini göstərmişdim. O, hələ oradadır və orada qalacaq yana-yana, əbədi. Ona görə bu məsələ ilə də bağlı başqa fikir ola bilməz.

Yeganə Əliyeva